

[Dræbje]

Jeg synes, det havde været rart, om man havde kunnet klare at være uenige om forholdene på Christiania uden at blive kold og næsten hadsk i sin måde at omtale forholdene på, men jeg har måttet konstatere, at det tilsyneladende ikke har været muligt.

En af de allervæsentligste kendsgerninger vedrørende Christiania er, at byen eller miljøet nu har eksisteret i mere end ti år. Det radikale venstre har ikke, så lidt som folketinget i øvrigt, sagt ja til eller godkendt den fremgangsmåde, hvorpå beboerne tog sagen i egen hånd i 1971, og vi vil gøre opmærksom på, at rømning af store bygninger og områder ikke bør ske uplanlagt og uden konkret beslutning om fremtidig anvendelse. Det er nødvendigt ikke mindst at pege på det over for store bykommuner.

Men dette hændelsesforløb ligger ti år tilbage. Christiania rummer 900 beboere med en skæv befolkningssammensætning, i hovedsagen 20-30-årige, flest mænd, mange enlige, mange udlændinge og mange grønlandere, som det jo også er fremgået. Men hertil kommer, at mange af aktiviteterne giver anledning til lejlighedsvis stort besøg i Christiania, og på mange måder er det et både betydningsfuldt og heller ikke noget helt lille bysamfund de få beboere til trods.

Andre forudsætninger, som får betydning for den løsning, der gerne skulle skabes for Christiania, er, at der er betydelige sociale problemer forbundet med brugen af hash og alkohol, og at den hidtidige indsats i forhold til disse sociale problemer har været utilstrækkelig og stærkt påvirket af en udtalt modsætning i forhold til politiets indsats. Fysisk er en række af de eksisterende bygninger på Christiania på nedrivningsgrænsen. Men Christiania er jo ikke kun vanskeligheder og sociale problemer, Christiania er også et spændende kulturelt miljø, et forsøg på at løse sociale problemer på en anden måde end den slagne, som vi normalt anvender i samfundet. Det er virksomheder, som selv om de jo ikke kan byde arbejdspladser til alle i Christiania, så dog er velfungerende og noget at bygge videre på.

Jeg skal understrege, at vi mener, der er behov for støtte til de menneskeligt værdifulde træk i Christiania. I den rapport, som Møller & Grønberg har udarbejdet, og som ministerens redegørelse bygger på, er skitseret fire mulige løsninger for Christianias

fremtid. To af disse kan efter vores opfattelse umiddelbart afvises.

En hurtig rømning af Christiania er uacceptabel af flere grunde. Den indeholder ikke nogen løsning af de betydelige sociale problemer, som eksisterer. Den må snarere betegnes om et forsøg på at flytte dem et andet sted hen uden reelt at gøre noget ved dem.

For det andet vil den indebære en betydelig risiko for en konfrontation i et omfang, som vi vel næppe tidligere har set. Vi mener, at også de politisk ansvarlige myndigheder har et ansvar for at undgå konfrontationer i samfundet.

For det tredje vil vi slå nogle værdifulde aktiviteter i stykker, herunder også muligheder for andre måder at arbejde med sociale problemer på.

Mulighed nr. 2 i Møller & Grønbergs redegørelse er, at Christiania fortsætter som et vildtvoksende, ureguleret område. Det er også uacceptabelt. Der er sociale problemer, som virkelig indeholder et behov for støtte fra samfundet, og som vi ikke bare kan vende ryggen til. Vi kan heller ikke godkende, at vi uden normal beslutning og uden, at der tages konkret stilling til det, fastlægger andre lovmæssige forhold for Christiania end andre steder; det kan retsbevidstheden ganske enkelt ikke bære. Endelig vil det være udtryk for en ligeglathed, som Christiania ikke fortjener, hverken de dele, der har noget at byde på, eller de dele, som har brug for vores støtte.

Forkastelsen af disse to alternativer lægger op til, at der skal tages stilling til Christiania her i folketinget, og i den forbindelse er miljøministerens redegørelse en skuffelse. På nogle områder i Christiania er der behov for en normalisering. Hashmarkedet må, som jeg også senere skal komme ind på, afvikles; den almindelige retsbevidsthed kan ganske enkelt heller ikke bære dets eksistens. Men også hvad angår værtshusdriften og virksomhedernes forhold, er der behov for en tilpasning til de nuværende samfundsforhold.

Men normalisering kan ikke være vores eneste svar på Christianias problemer. Det er ikke meget svar alene at sige til Christiania: I skal blive som os andre, langsomt, men alligevel; det er vores bud. Det er muligt, at ikke alle dele af Møller & Grønbergs forslag om Christiania som en forsøgsby kan komme